

Του **Αθανάσιου Σαββάκη**
Προέδρου Συνδέσμου
Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος

«60 χρόνια Ευρώπη: με τόλμη, ας προχωρήσουμε εμπρός

Με αφορμή πρόσφατες προσβλητικές δηλώσεις Ευρωπαϊκού Αξωματούχου για τις χώρες του Νότου, αναρωτήθηκα για άλλη μια φορά είναι η αλήθεια, αν όντως αυτοί που τελικά προτείνουν ή/και λαμβάνουν αποφάσεις για την οικονομική πολιτική που θα ακολουθήσουμε, για τις μεταρρυθμίσεις που θα πρέπει να κάνουμε και, γενικά, για τη δομή της οικονομίας μας ούτως ώστε να εξέλθουμε από την οικονομική κρίση, έχουν ουσιαστική επαφή με την πραγματική οικονομία. Και εξηγούμαι:

Το πρόβλημα της Ελληνικής οικονομίας δεν ήταν ή υπερβολική κατανάλωση αλλά η απουσία παραγωγικής βάσης που θα υποστηρίξει αυτή την κατανάλωση. Όταν από το 1980 και μετά «αποφασίσαμε» ότι η «βιομηχανία βλάπτει την οικονομία» ότι θα πρέπει να μετεξελιχθούμε σε οικονομία υπηρεσιών, δεν μετρήσαμε το γεγονός ότι η οικονομία μας είχε προφανείς, και μάλιστα δομικές, αδυναμίες, τέτοιες που δεν της επέτρεπαν να παράγει, όσα ζητά και θέλει να καταναλώσει. Αυτό το εσωστρεφές μοντέλο της οικονομίας, που έχει κατακριθεί κατά κόρον τα χρόνια της οικονομικής κρίσης, ακόμη, τυπικά ή άτυπα, το υποστηρίζουμε, αφού:

1. δεν έχουμε συμφωνήσει, στο ποιο θα είναι τελικά το «νέο» παραγωγικό μοντέλο της Ελληνικής οικονομίας,
2. δεν έχουμε αποφασίσει για το περιεχόμενο της «νέας» βιομηχανικής πολιτικής για τη χώρα,
3. δεν έχουμε κατανοήσει ότι πλέον διαδραματίζεται ο «επαναπατριsmός» της βιομηχανίας, από την Ανατολή στη Δύση,
4. δεν έχουμε λάβει σοβαρά υπόψη μας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει συγκεκριμένο στόχο για τη συμβολή της μεταποίησης στο ΑΕΠ μέχρι το 2020 (15%), και,
5. δεν έχουμε παρότι όλοι παραδεχόμαστε τη σημασία και τη συμβολή της μεταποίησης στην ανάπτυξη αποσπνάζει τις ιδεοληψίες περί «κακής βιομηχανίας», και, το χειρότερο, δεν κάνουμε τίποτε προς την αναστροφή αυτής της στρέβλωσης στην Ελληνική κοινωνία.

Αν δεν προχωρήσουμε μπροστά να αξιοποιήσουμε τα πολλά και σημαντικά πλεονεκτήματα της πατρίδας μας, τότε πως θ' αντιμετωπίσουμε τις νέες προκλήσεις; Και το γράφω χωρίς περιστροφές...

Πρόσφατα ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, ανακοίνωσε το περιεχόμενο της Λευκής Βίβλου για το «μέλλον της Ευρώπης». Για τον λόγο αυτό οριοθέτησε πέντε πιθανά σενάρια για το μέλλον της Ευρώπης:

1. να μην αλλάξει τίποτε, σε σχέση με τη σημερινή κατάσταση,
2. να υπάρξει περαιτέρω ενίσχυση της ενιαίας αγοράς
3. να δημιουργηθεί μια νέα Ευρώπη, στην οποία θα κυριαρχούν οι ενισχυμένες συνεργασίες σε όλους τους τομείς,
4. να συγκεντρωθεί η προσοχή όλων σε συγκεκριμένους τομείς αναπτυξιακής προτεραιότητας, στους οποίους θα δοθεί ειδικό βάρος στις πολιτικές που θα εφαρμοσθούν από τώρα και εξής και,
5. να ανοίξει ο δρόμος, η συζήτηση, και να ληφθούν τελικά οι αποφάσεις, για «ομοσπονδποίηση» της Ευρώπης.

Ποια είναι η θέση της χώρας μας στο νέο γίνεσθαι που θα διαμορφωθεί συντομότερα;

Είμαστε σε θέση να διαμορφώσουμε μια ενιαία στρατηγική αντιμετώπισης των νέων δεδομένων;

Με ποιες προϋποθέσεις θα συμμετέχει, και σε ποια θέση θα βρίσκεται η χώρα μας στη «νέα» Ευρώπη;

(συνεχίζεται)

Του **Αθανάσιου Σαββάκη**
Προέδρου Συνδέσμου
Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος

«60 χρόνια Ευρώπη: Με τόλμη, ας προχωρήσουμε εμπρός»

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Όμως, όποιο από τα πέντε σενάρια του Προέδρου Γιουνκέρ ακολουθηθεί ή κάποιος συνδυασμός τους ή κάποιο άλλο σενάριο, αυτό θα πρέπει ν' απαντά σε βασικές προκλήσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για τα κράτη - μέλη της, που είναι ζωτικού χαρακτήρα τόσο για το μέλλον καθενός όσο και για το μέλλον της Ε.Ε. ως συνόλου.

Τέτοια θεμελιώδη ζητήματα, είναι:

1. Οι πολιτικές για την οικονομική ανάκαμψη,
2. Η συνέχεια της Ευρωζώνης,
3. Η καταπολέμηση της ανεργίας,
4. Η αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης,
5. Η ενίσχυση της πολιτικής ασφάλειας, ειδικά αν λάβει κανείς υπόψη του τις τελευταίες τρομοκρατικές επιθέσεις, και,
6. Η προστασία των εξωτερικών συνόρων.

Θα προσπαθήσω πολύ σύντομα να κάνω σκέψεις για το πώς τα πέντε σενάρια μπορούν, άμεσα ή έμμεσα, ν' απαντήσουν στα έξι τουλάχιστον mega-θέματα.

Κατ' αρχήν, το πρώτο σενάριο της «μη αλλαγής» θεωρώ ότι δεν μπορεί να ισχύσει. Με τόσες προκλήσεις που θα πρέπει ν' αντιμετωπισθούν άμεσα και με ιδιαίτερη αποφασιστικότητα, μάλλον είναι αδύνατη η εφαρμογή αυτού του σεναρίου. Άλλωστε, αν αυτό ποτέ συμβεί, θα πρόκειται για απόφαση οπισθοδρόμησης και όχι προόδου.

Στη συνέχεια, το δεύτερο σενάριο της περαιτέρω ενίσχυσης της ενιαίας αγοράς, κατά την άποψή μου, δεν συνάδει με τις προκλήσεις που θα πρέπει ν' αντιμετωπίσει η ΕΕ σήμερα. Η περαιτέρω ενίσχυση της ενιαίας αγοράς, ίσως τελικά μετατρέψει, μεσο-πρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα, την Ε.Ε. σε ζώνη ελευθέρων συναλλαγών. Η νέα μορφή της παγκοσμιοποίησης απαιτεί άλλες, τολμηρότερες λύσεις, που θα παρέχουν επαρκή προστασία στις χώρες της Ε.Ε. Η υιοθέτηση αυτού του σεναρίου ίσως οδηγήσει ακόμη και σε διάλυση της Ε.Ε. Σε κάθε περίπτωση, η παρούσα χρονική συγκυρία δεν απαιτεί μόνο ενίσχυση της ενιαίας αγοράς.

Το τρίτο σενάριο, των ενισχυμένων συνεργασιών σε όλους τους τομείς ή του συνθήματος: «Όσοι θέλουν περισσότερα θα μπορούν να κάνουν περισσότερα», μπορεί να είναι χρήσιμη. Αλλά και πάλι από μόνο του δεν αρκεί, αφού θα οδηγήσει σε μια Ε.Ε. διαφορετικών αναπτυξιακών, ίσως και κοινωνικών, ταχυτήτων, όπου οι «ισχυροί» της Ε.Ε. θα λαμβάνουν τις αποφάσεις, ενώ όσοι αργοπορούν ή/και οπισθοδρομούν θα υπολείπονται και θα έχουν διαρκώς μικρότερη συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων. Ίσως είναι σενάριο - πρόκληση για αρκετές χώρες, αλλά κρύβει πίσω του την ανάγκη ισχυρού και σοβαρού διαλόγου, που μπορεί να τραβήξει σε μακρός.

Ακολουθεί το σενάριο που προβλέπει ότι θα πρέπει να δώσουμε προσοχή σε συγκεκριμένους τομείς αναπτυξιακής προτεραιότητας. Το συγκεκριμένο σενάριο θα πρέπει να εξετασθεί κατά προτεραιότητα, και μάλιστα προς όφελος της «επιστροφής» της μεταποιητικής δραστηριότητας εκ νέου στην Ε.Ε.

Του **Αθανάσιου Σαββάκη**
Προέδρου Συνδέσμου
Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος

«60 χρόνια Ευρώπη: ας προχωρήσουμε εμπρός»

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Τέλος, το πέμπτο σενάριο του Προέδρου Γιουνκέρ, δεν φαίνεται να έχει και μεγάλη τύχη μεταξύ των λαών της Ε.Ε. Η «ομοσπονδοποίηση» μάλλον απομακρύνεται, αφού δεν είναι σαφής ούτε η λειτουργία της, ούτε και τα οφέλη για καθένα από τα εθνικά κράτη, από τη συμμετοχή τους σ' αυτό το σενάριο.

Και η θέση της χώρας μας στη συζήτηση για το μέλλον της Ε.Ε.; Δυστυχώς η οικονομική και κοινωνική «αποδυνάμωση» της Ελλάδας, δεν της επιτρέπει να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στα Ευρωπαϊκά δρώμενα. Για ν' αποκτήσει ξανά ρόλο ισότιμου εταίρου στην Ε.Ε. πρέπει να ανακάμψει οικονομικά το ταχύτερο δυνατόν και να βρεθεί έτσι και πάλι στην ομάδα των ανεπτυγμένων χωρών. Για να το επιτύχουμε όμως αυτό πρέπει να συντρέξουν ταυτόχρονα δύο ισχυρές προϋποθέσεις:

1. Να ομονοήσει η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων της χώρας, για την αναπτυξιακή πορεία της Ελλάδας τα επόμενα δέκα χρόνια και,
2. Να εμπεδωθεί κλίμα πολιτικής σταθερότητας,

που θα προσελκύσει εγχώριες και διεθνείς επενδύσεις και θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα θα πρέπει με νηφαλιότητα και χωρίς εξάρσεις να υποστηρίξει κατά προτεραιότητα τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας.

Αιχμή του δόρατος σ' αυτή τη προσπάθεια προτείνουμε να είναι η μεταποιητική δραστηριότητα. Για να γίνει αυτό δεν θα πάψω να υποστηρίζω την ανάγκη δημιουργίας, αλλά πάνω απ' όλα υλοποίησης, μιας ρεαλιστικής και άμεσα εφαρμόσιμης βιομηχανικής πολιτικής. Μιας βιομηχανικής πολιτικής που θα συμβάλλει καταλυτικά τα επόμενα δέκα χρόνια, στη δημιουργία του νέου παραγωγικού μοντέλου της χώρας που, φιλοδοξούμε, να είναι ο καταλύτης για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Μια ανάπτυξη που για να επιτευχθεί στις μέρες μας:

- απαιτεί ρήξεις με παγιωμένες στρεβλές καταστάσεις,
- θα πρέπει να αναζητά διαρκώς ανοικτούς ορίζοντες και μελέτη του διεθνούς περιβάλλοντος,
- χρειάζεται επιμονή και υπομονή και
- ζητά από το πολιτικό σύστημα να παραβλέπει διαρκώς το μύθο του πολιτικού κόστους.

Δυστυχώς, όλα αυτά παραμένουν ακόμη και σήμερα ζητούμενα. Τελικά, για μας τους επιχειρηματίες, το συμπέρασμα είναι ένα: οι επιχειρήσεις μας είναι αυτές που έχουν πάρει κυριολεκτικά τη σκυτάλη από τους πολιτικούς προσπαθώντας να διαμορφώσουν τη θετική προοπτική που έχει ανάγκη η χώρα. Είναι οι επιχειρήσεις μας και εμείς οι επιχειρηματίες που με άοκνες προσπάθειες και συνεχείς αγώνες, όλα αυτά τα χρόνια, καταφέραμε, και συνεχίζουμε:

- να ανοίξουμε νέες αγορές,
- να καθιερώσουμε σειρά από ελληνικά προϊόντα σε αγορές του εξωτερικού,
- να συμβάλλουμε στην αντιστροφή της άσχημης εικόνας της χώρας μας στους πολίτες του κόσμου,
- να αναλάβουμε, για άλλη μια φορά, υψηλό επιχειρηματικό ρίσκο και,
- να κερδίσουμε την εμπιστοσύνη διεθνών πελατών και προμηθευτών μας.